

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ EKONOMICZNYCH
IM. WOJCIECH KORFANTEGO W KATOWICACH**

**OPRACOWANY
NA LATA SZKOLNE**

2022/2023

2023/2024

2024/2025

2025/2026

2026/2027

Spis treści

Wstęp

1. Podstawy prawne
2. Założenia programu i misja szkoły
3. Cele wyznaczone do realizacji oraz obszary działań i strategii profilaktycznych
4. Model absolwenta szkoły
5. Powinności nauczyciela, wychowawcy, pedagoga szkolnego, pielęgniarki oraz pozostałych pracowników szkoły
6. Rola rodziców i opiekunów prawnych oraz środowiska społecznego w tworzeniu warunków edukacyjno- wychowawczych i profilaktycznych w szkole
7. Treści wychowawcze wraz z określeniem sposobów realizacji
8. Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkół
9. Sposoby ewaluacji programu

WSTĘP

Wychowanie to **wspieranie dziecka w rozwoju** ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Wychowanie jest integralną częścią działalności naszej szkoły. W Zespole Szkół Ekonomicznych kładziemy nacisk na zapewnienie bezpieczeństwa w każdym aspekcie oraz staramy się tworzyć miłą i przyjazną atmosferę dla całej społeczności szkolnej. Staramy się, aby każdy uczeń miał możliwość wszechstronnego rozwoju. Staramy się aby przebiegał on harmonijnie w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej. Wychowanie jest procesem odbywającym się w każdym momencie życia. Zadaniem szkoły jest wychowywanie ku wartościom uniwersalnym i ponadczasowym. Dom rodzinny to miejsce gdzie rozpoczyna się wychowanie, a zadaniem szkoły jest wspieranie tego procesu. Staramy się, aby rodzice czynnie uczestniczyli w zadaniach edukacyjnych, wychowawczych i profilaktycznych w szkole. Staramy się wspólnie rozwiązywać problemy, inicjować zadania rozwijające wszechstronnie młodzież.

Wychowanie i profilaktykę wspomagają instytucje oświatowe, wychowawcze, kulturalne i społeczne. Zadania zawarte w programie opierają się na działaniach w obszarze informacyjnym, edukacyjnym, wychowawczym i profilaktycznym. Przedmiotem oddziaływań są nie tylko uczniowie, ale ich rodzice lub opiekunowie, nauczyciele, a także środowisko szkolne. Program powstał w oparciu o szczegółową analizę ważnych wartości, potrzeb, czynników chroniących i ryzyka. Przeprowadzone zostały ankiety, analizie poddano dokumentację szkolną, prowadzona była obserwacja życia szkolnego, indywidualne rozmowy z wychowawcami, uczniami, rodzicami oraz pozostałymi pracownikami szkoły. Na tej podstawie powstał Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny, który jest spójny z podstawą programową, Statutem Szkoły i innymi dokumentami

1. Podstawy prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997r nr 78 poz. 483).
- Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 nr 120 poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2017r poz. 1189).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r poz. 59, 949).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2016r poz. 1943, 1985, 2169 ze zm. Dz.U. 2017 poz. 60, 949).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. poz. 1249) ,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lutego 2019r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2019. poz. 2315),
- Rozporządzenie MEN z dnia 24 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. z 2020 r. poz. 1248),
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2020r. Poz. 1280),
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.),

- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.),
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018r. poz. 1446 ze zm.),
- Statut Zespołu Szkół Ekonomicznych, Technikum nr 2 w Katowicach,
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz.U.z2017r.poz.1655, Dz. U. z 2020 poz.1283;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach

2.Misja szkoły wraz z założeniami programu

„Jeśli droga jest długa, idźmy razem. Jeśli droga jest trudna, pomagajmy sobie wzajemnie. Jeśli droga jest pełna radości, dzielmy się nią.”

Kształtujemy ludzi otwartych na poznawanie świata, siebie, kreatywnych. Nasza szkoła budzi i rozwija indywidualne zainteresowania i uzdolnienia, uświadamia, że kształcenie jest procesem trwającym całe życie. Szkoła stara się krzewić ducha patriotyzmu i poszanowania tradycji. Wychowuje uczniów w duchu wartości moralnych takich jak : miłość, mądrość życiowa, uczciwość, tolerancja, solidarność, demokracja, wolność i sprawiedliwość społeczna. Wspecjalizowana kadra pedagogiczna, przyjazna, wspierająca zdobywanie wiedzy i umiejętności oferuje atrakcyjne zajęcia prowadzone w oparciu o dobrze wyposażone pracownie przedmiotowe, językowe, komputerowe z dostępem do Internetu, salę gimnastyczną, boisko, siłownię, bibliotekę. Zapewniamy uczniom wysoki poziom kształcenia, rozwój zainteresowań i talentów. Oferujemy jasny spójny system oceniania i Program Wychowawczo - Profilaktyczny. Absolwenci to ludzie umiejący poruszać się we współczesnym świecie, odnoszący sukcesy. Program powstał na podstawie wnikliwej analizy wartości ważnych dla społeczności uczniów, analizy czynników ryzyka i czynników chroniących oraz potrzeb społeczności szkolnej (sprawozdanie w odrębnych dokumentach)

Założenia programu :

- Zapewnia osiągnięcie przez wychowanków dojrzałości fizycznej, intelektualnej, emocjonalnej, moralnej i społecznej
- W procesie edukacyjnym każdego przedmiotu zawarte są elementy Wychowania i Profilaktyki
- Realizuje go cała społeczność szkolna we współpracy z rodzicami.

- Jest podstawą tworzenia przez wychowawców planów pracy wychowawczej
- Nawiązuje do tradycji szkoły, oparty jest na regionalizmie
- Zawiera wartości ważne dla społeczności szkolnej
- Silnie akcentuje patriotyzm i przywiązanie do spuścizny kulturowej kraju
- Nawiązuje do chrześcijańskiego systemu wartości i uniwersalnych zasadach etyki
- Realizuje działania profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej
- Pełni rolę wychowawczą, edukacyjną i informacyjną

3. Cele Programu Wychowawczo - Profilaktycznego wyznaczone do realizacji oraz obszary działań i strategii profilaktycznych

- Zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa w każdym aspekcie życia szkolnego
- Umożliwienie każdemu uczniowi wszechstronnego rozwoju w sferze intelektualnej, fizycznej, psychicznej, duchowej i społecznego
- Tworzenie przyjaznej atmosfery pomiędzy wszystkimi członkami społeczności szkolnej
- Kształtowanie hierarchii systemu wartości, ze szczególnym akcentowaniem poszanowania życia ludzkiego w każdym aspekcie, szacunku dla każdego człowieka i formowanie poczucia godności osobistej, kierowanie się w interakcjach społecznych uczciwością i dobrem i tolerancją
- Pielęgnowanie patriotyzmu oraz poszanowania dla dziedzictwa kulturowego
- Przygotowanie do życia obywatelskiego i pełnienia ról społecznych
- Przygotowanie ucznia samodzielnego, dorosłego życia i odpowiedzialności za siebie i innych
- Akcentowanie wartości i roli rodziny w życiu człowieka
- Umożliwienie rozwijania pasji, zainteresowań i predyspozycji
- Zachęcanie do samodoskonalenia
- Rozwijanie prawidłowej komunikacji interpersonalnej, umiejętności rozwiązywania sytuacji spornych
- Rozwijanie kreatywności, samodzielności, umiejętności realizacji własnych celów
- Rozwijanie i wspieranie działalności charytatywnej i Szkolnego Wolontariatu
- Uczenie radzenia sobie z sytuacjami trudnym i emocjami oraz stresem
- Dostarczanie informacji oraz kształtowanie postaw chroniących zdrowie fizyczne i psychiczne, rozwijanie potrzeby zdrowego stylu życia
- Stwarzanie sytuacji chroniących ucznia przed zachowaniami niosącymi destrukcję bądź wpływającymi niszcząco na jego rozwój
- Dostarczanie uczniom, nauczycielom i rodzicom wiedzy i umiejętności do skutecznego przeciwdziałania i radzenia sobie z zagrożeniami i uzależnieniami współczesnego życia
- Udzielanie wsparcia w trudnych sytuacjach dla ucznia i jego rodziny
- Podejmowanie działań skierowanych na profilaktykę uprzedzającą czyli przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych
- Włączenie rodziców środowiska lokalnego w działania wychowawczo - profilaktyczne
- Podejmowanie działań związanych z ekologią
- Rozwijanie współpracy z instytucjami wspierającymi działalność szkoły

Obszary działań profilaktycznych:

Program wychowawczo-profilaktyczny wspiera codzienną pracę edukacyjno – wychowawczą i profilaktyczną szkoły.

Działania profilaktyczne dotyczą głównie zakresu profilaktyki uniwersalnej z elementami profilaktyki selektywnej i wskazującej.

- Profilaktyka uniwersalna promuje zdrowy styl życia oraz podejmuje działania, których skutkiem jest ograniczenie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka.
- Profilaktyka selektywna to działania mające na celu identyfikację osób narażonych w wyższym stopniu na zachowania ryzykownych.
- Profilaktyka wskazująca dotyczy działań wobec osób, u których rozpoznano objawy zachowań ryzykownych.

Strategie działań profilaktycznych

- Strategia wychowawcza- kształtowanie postępowania zgodnego z normami społecznymi.
- Strategia edukacyjna – stałe poszerzanie wiedzy i umiejętności uczniów, ich rodziców i nauczycieli z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.
- Strategia informacyjna- dostarczaniu informacji na temat zagrożeń związanych z używaniem środków i substancji wpływających destrukcyjnie na zdrowie życie.
- Strategia interwencyjna –diagnoza zagrożeń w środowisku szkolnym oraz bezpośrednie reagowanie na sytuacje kryzysowe

4. Model absolwenta szkoły

- W swoim działaniu kieruje się wartościami uniwersalnymi, umie odróżnić dobro od zła,
- Dbą o swój wszechstronny rozwój w sferze intelektualnej, fizycznej, duchowej i społeczne
- Umie prawidłowo odczytywać swoje stany emocjonalne i panować nad nimi.
- Jest tolerancyjny i wrażliwy na potrzeby innych, potrafi służyć bezinteresowną pomocą
- Angażuje się w wolontariat
- Zna wartość rodziny i potrafi budować więzi międzyludzkie.
- Przestrzega normy społeczne, jest kulturalny, zdyscyplinowany, obowiązkowy
- Dbą o bezpieczeństwo swoje i innych, ponosi konsekwencje swoich wyborów i działań
- Promuje zdrowy styl życia, dba o higienę psychiczną i fizyczną, jest wolny od uzależnień
- Zna i respektuje prawa człowieka
- Jest życzliwie nastawiony do świata
- Umie twórczo i krytycznie myśleć
- Jest patriotą, posiadającym szacunek dla tradycji i historii naszego kraju.
- Posługuje się poprawną polszczyzną, potrafi posługiwać się językiem obcym
- Utożsamia się z ideałami Patrona szkoły – wzorem wielkiego człowieka i Polaka
- Zna historie ojczyzny, regionu i szkoły

- Podejmuje działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego.
- Jest świadom zagrożeń cywilizacyjnych, przyjazny wobec środowiska naturalnego
- Ma odpowiedni zasób wiedzy i umiejętności umożliwiających mu kontynuowanie nauki w dowolnie wybranej uczelni wyższej bądź podjęcie satysfakcjonującej pracy
- Potrafi mądrze korzystać z wszystkich dostępnych źródeł informacji.

5. Powinności nauczyciela, wychowawcy, pedagoga szkolnego, pielęgniarki oraz pozostałych pracowników szkoły

Powinności nauczyciela:

- zapewnia bezpieczeństwo uczniom w trakcie zajęć dydaktycznych, pozalekcyjnych, w trakcie przerw między lekcjami,
- odpowiada za prawidłowy przebieg zajęć dydaktycznych i wychowawczo – profilaktycznych,
- dba o przyjazną atmosferę w trakcie zajęć,
- wspiera rozwój fizyczny, psychiczny, społeczny i emocjonalny każdego ucznia,
- rozpoznaje i rozwija zainteresowania i predyspozycje uczniów,
- jest bezstronny i obiektywny w ocenie uczniów, stosuje obowiązujące przepisy w zakresie oceniania, klasyfikowania i promowania, uwzględnia zalecenia zawarte w opiniach, orzeczeniach poradni psychologiczno -pedagogicznej oraz zaleceń lekarskich,
- rozpoznaje potrzeby uczniów, indywidualizuje proces dydaktyczny i wychowawczy,
- pomaga przezwycięzać niepowodzenia szkolne, wspiera uczniów zdolnych
- dba o przestrzeganie norm i zasad społecznych oraz dobre wychowanie
- dbać o kształtowanie u uczniów postaw moralnych, obywatelskich i prospołecznych ; wdraża do czynnego uczestnictwa w życiu szkoły, rodziny, środowiska i kraju,
- kształci i wychowuje młodzież w umiłowaniu ojczyzny, w poszanowaniu prawa, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka,
- stosuje szeroko pojętą profilaktykę zachowań ryzykownych,
- udzielać uczniom konsultacji indywidualnych i zbiorowych oraz pomocy w przygotowaniu się do egzaminów, konkursów przedmiotowych itp.
- realizuje formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej
- systematycznie doskonali swoje umiejętności dydaktyczne i podnosi poziom wiedzy,
- merytorycznie stale podnosi swoje klasyfikacje i umiejętności z zakresu diagnozy edukacyjnej;

Powinności wychowawcy :

- zapoznaje uczniów z ważnymi dokumentami szkoły: Statut, Program Wychowawczo – Profilaktyczny, Wewnętrzny System Oceniania i innymi regulującymi proces dydaktyczno -wychowawczy szkoły,
- stwarza warunki wspomagające rozwój ucznia w każdej sferze,
- prowadzi działania przygotowujące ucznia do życia w społeczeństwie, ze szczególnym uwzględnieniem życia w rodzinie,
- inspirowanie uczniów do rozwijania pasji i uzdolnień, ma indywidualne podejście do każdego wychowanka,
- stara się wskazywać i rozwijać wśród uczniów system wartości uniwersalnych takich jak: miłość, przyjaźń, uczciwość, odpowiedzialność, wrażliwość na potrzeby innych, empatie, dobroć itp.,
- dba o rozwój postawy umiłowania ojczyzny, przywiązania do tradycji i kultury
- stara się tworzyć miłą atmosferę w grupie klasowej i rozwiązywać konflikty,

- dba o przestrzeganie norm i zasad społecznych oraz dobre manieri,
- interesuje się postęпами uczniów w nauce, zwracanie szczególnej uwagi na tych, którzy napotykają na trudności, analizowanie problemów wspólnie z zespołem klasowym, wspomaga rozwój i talent uczniów zdolnych
- dba o regularne uczęszczanie uczniów do szkoły, bada przyczyn absencji, udziela pomocy uczniom, którzy opuścili zajęcia szkolne,
- stara się uświadamiać uczniom skutki pojmowania zachowań ryzykownych
- podejmuje działania wychowawczo – profilaktyczne w obszarze promocji zdrowia fizycznego, psychicznego i emocjonalnego,
- uświadamia skutki sięgania po używki, potrafi wyjaśnić mechanizm uzależnień
- współpracować z pedagogiem szkolnym w celu rozwiązania konfliktów, sytuacji trudnych, organizacji zajęć wychowawczo - profilaktycznych
- wyrabianie u uczniów poczucia współodpowiedzialności za ład, porządek i estetykę, czystość na terenie klasy i szkoły,
- współpracowanie z rodzicami w aspektach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, przekazywanie informacji i spostrzeżeń dotyczących wyników w nauce, zachowania,
- zachęcanie rodziców do włączania się w życie klasy i szkoły,
- udzielanie szczegółowej pomocy, rad, wskazówek uczniom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych i wychowawczych,
- interesowanie się stanem zdrowia uczniów i porozumiewanie się w tej sprawie z pielęgniarką szkolną, z rodzicami (opiekunami) uczniów,
- wdrażanie do dbania o higienę osobistą i stan higieny otoczenia oraz przestrzeganie zasad bhp w szkole i poza nią

Do ważniejszych zadań i obowiązków pedagoga szkolnego należy:

- koordynowanie zadań wychowawczo - profilaktycznych w szkole,
- diagnoza potrzeb uczniów oraz analiza przyczyn niepowodzeń szkolnych,
- rozpoznawanie zagrożeń związanych z niedostosowaniem społecznym, przemocą psychiczną i fizyczną,
- wczesne rozpoznawanie uzależnień szeroko pojętych,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- organizacja warsztatów, prelekcji, akcji promujących zdrowie, kształtujących system wartości, uczących komunikacji interpersonalnej,
- koordynowanie działań związanych z pomocą psychologiczną – pedagogiczną
- współpraca z nauczycielami, rodzicami w celu rozwiązywania konfliktów, sytuacji trudnych,
- dostarczanie informacji rodzicom o placówkach specjalistycznych wspierających wychowanie i opiekę
- opieka indywidualna nad uczniem wymagającym pomocy,
- kierowanie uczniów wymagających wsparcia do placówek specjalistycznych
- współpraca z instytucjami wspierającymi działania opiekuńczo- wychowawcze w szkole.

Do zadań pedagoga specjalnego należy:

- współpraca z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:

a) rekomendowaniu dyrektorowi przedszkola, szkoły lub placówki do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu przedszkola, szkoły i placówki oraz dostępności,

o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,

b) prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,

c) rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,

d) określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;

- współpraca z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

- wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:

a) rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,

b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,

c) dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,

d) doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;

- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;

- współpraca, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny);

- przedstawianie radzie pedagogicznej propozycji w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli przedszkola, szkoły lub placówki w zakresie wymienionych wyżej zadań.

Zadaniem pielęgniarki szkolnej jest:

- ⊖ propagowanie i promocja zdrowia,
- ⊖ przeprowadzanie badań bilansowych i doraźnych zdrowia uczniów,
- ⊖ dostarczanie informacji w postaci porad, gazetki, ulotek itp. dotyczących profilaktyki chorób,
- ⊖ udzielanie porad uczniom i rodzicom o placówkach wspierających rozwój i zdrowie uczniów

Zadania wychowawcze innych pracowników szkoły:

- ⊖ mają obowiązek informowania Dyrektora szkoły lub nauczycieli o zauważonych sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu uczniów,

- powinni wspomagać nauczycieli w wykonywaniu ich zadań związanych z zapewnieniem uczniom bezpieczeństwa,
- na prośbę nauczyciela, w sytuacjach uzasadnionych, mają obowiązek udzielić pomocy uczniom

6. Rola rodziców i opiekunów prawnych oraz środowiska społecznego w tworzeniu warunków edukacyjno- wychowawczych i profilaktycznych w szkole

Rolą szkoły jest wspieranie wychowawczo domu rodzinnego. Staramy się oprzeć współpracę z rodzicami na wzajemnym zaufaniu, tworzyć miłą atmosferę i dobra komunikacje interpersonalna. Rodzice mają wpływ na treści wychowawcze i profilaktyczne realizowane w szkole. Staramy się wraz z rodzicami rozwiązywać problemy, tworzyć ciekawe metody i formy pracy dydaktyczno – wychowawczo – profilaktycznej. Staramy się rzetelnie i kompetentnie przekazywane są informacje o osiągnięciach ich dzieci, sukcesach i porażkach, aspekcie wychowawczym oraz życiu szkoły

Szczegółowe zasady współpracy:

Systematycznej organizację zebrań informacyjnych o postępach ucznia, konsultacji indywidualnych, przekazywania różnorodnych informacji o działaniach szkoły poprzez dziennik elektroniczny Przekazywane informacje dotyczą postępów uczniów w nauce i zachowaniu, propozycji ocen śródrocznych i rocznych, organizacji pracy szkoły, aktualnych przepisach organizujących prace dydaktyczno-wychowawcza w danym roku szkolnym

Prowadzenie szkoleń dla rodziców, diagnozowanie potrzeb i oczekiwań rodziców w zakresie pracy wychowawczo- profilaktycznej

Uczestniczenie Rady Rodziców w opracowywaniu, opiniowaniu i zatwierdzaniu wraz z Radą Pedagogiczną ważnych dokumentów szkolnych

Zachęcanie rodziców do angażowanie się czynne w życie szkoły, udział w ważnych uroczystościach i wydarzeniach

7. Szczegółowe treści wychowawczo- profilaktyczne

OBSZARY TEMATYCZNE DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYCH	TREŚCI	SPOSOBY REALIZACJI I OSPOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
1 Wychowanie moralno- społeczne	Rozwijanie pozytywnych wzorców, zapoznanie i egzekwowanie zachowań promowanych w szkole	lekcje wychowawcze o tematyce wartości i oczekiwań życiowych uczniów, określenie ważnych wartości w grupie klasowej, lekcje religii, WDWWR (wychowawcy, pedagog szkolny, pedagog specjalny,katecheta)	wrzesień- czerwiec
		zajęcia dydaktyczne, lekcje wychowawcze, uroczystości	cały rok szkolny

		szkolne, wydarzenia szkolne o charakterze profilaktycznym i wychowawczym, - nagradzanie uczniów w trakcie ważnych wydarzeń, apeli poprzez dyplomy, nagrody rzeczowe, oceny z zachowania (dyrektor, wychowawcy, nauczyciel przedmiotów, pedagog szkolny, pedagog specjalny)	
	Kształtowanie prawidłowej komunikacji interpersonalnej oraz kultury osobistej	warsztaty z zakresu mowy ciała i komunikacji werbalnej warsztaty "Konflikt rodzaje mediacji w grupie rówieśniczej" (pedagog szkolny) lekcje wychowawcze dotyczące rozwiązywania konfliktów w grupie (wychowawcy, pedagog szkolny, pedagog specjalny, specjaliści PPP), warsztaty, wykłady dotyczące podstaw kultury osobistej oraz zwalczania wulgaryzmów (wychowawcy, nauczyciele przedmiotów zawodowych, pedagog szkolny)	październik /marzec według potrzeb w ciągu roku szkolnego
	Wspieranie poczucia własnej wartości	organizacja działań wychowawczych umożliwiających każdemu uczniowi pokazania ich mocnych stron (akademie, konkursy, olimpiady, Pokaz Talentów", zawody sportowe) (wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog szkolny) rozmowy indywidualne o charakterze wspierającym organizacja dla chętnych grup warsztatów „Moje mocne	cały rok szkolny cały rok szkolny

[illegible]

	Rozwijanie przedsiębiorczości i kreatywności działania	przedstawiciele policji, zawodów prawniczych) zaznajamianie z prawem w kontekście małżeństwa i rodziny (pedagog, nauczyciel WDZ) udział młodzieży w projektach szkolnych „Małe przedsiębiorstwo”, prowadzenie kawiarni szkolnej, promocja szkoły w środowisku lokalnym, przygotowanie „Dni Otwartych Szkoły” (nauczyciel podstaw przedsiębiorczości, przedmiotów hotelarskich, wychowawcy, zespół d/s promocji szkoły, pedagog szkolny)	marzec/ kwiecień/cały rok szkolny
	Kształtowanie postaw patriotycznych, kultywowanie tradycji szkoły, regionu, poznanie i wyrabianie szacunku do dziedzictwa narodowego	zaangażowanie i udział w uroczystościach świąt narodowych lekcje wychowawcze okazujące postawy patriotyczne Wielkich Polaków przygotowywanie prezentacji i wystaw na terenie szkoły dotyczących ważnych wydarzeń historycznych, udział w spotkaniach z ciekawymi ludźmi np. obchody Dnia Patrona, obchody Dnia Sybiraka obchody związane z rocznicami regionu(np. Powstań Śląskich), warsztaty historyczne w Muzeum Śląskim, wycieczki edukacyjne w regionie i kraju (nauczyciel historii i Wos, HiT,j. polskiego	cały rok szkolny listopad/ styczeń/kwiecień

		bibliotekarz, wychowawcy)	
3.Przygotowanie do życia w rodzinie	Kształtowanie pozytywnego stosunku do własnej płciowości i rozwoju psychofizycznego Rozwijanie poszanowania dla życia w każdym jego momencie, Uczenie odpowiedzialności za podejmowane wybory związane z miłością, przyjaźnią Uwrażliwianie na wartości i tradycje rodzinne,	Lekcje wychowawcze o tematyce rodzinnej, zajęcia WDŻ, prowadzeni mediacji uczeń – rodzic w sytuacjach konfliktowych, udzielanie wsparcia w trudnych sytuacjach rodzinnych, spotkania dla uczniów i rodziców o charakterze terapeutycznym, kierowanie do instytucji wspierających rodzinę (wychowawcy, nauczyciel WDZ, pedagog szkolny, pedagog specjalny, nauczyciel biologii)	Cały rok szkolny
4. Rozwój intelektualno-edukacyjny	Motywowanie uczniów do nauki i samokształcenia	Indywidualizacja zajęć dydaktycznych, przygotowywanie przez uczniów lekcji w postaci prezentacji multimedialnych, wykładów, (nauczyciele przedmiotów) warsztaty i zajęcia dla chętnych „Techniki szybkiego zapamiętywania” (pedagog szkolny)	cały rok szkolny
	Rozwijanie zainteresowań i predyspozycji	udział w konkursach, olimpiadach, projektach, zawodach sportowych, (nauczyciele przedmiotów, pedagog szkolny, pedagog specjalny)	cały rok szkolny
	Zachęcanie młodzieży do sztuki	udział młodzieży w koncertach organizowanych przez filharmonię, NOSPR, udział młodzieży spektaklach teatralnych, wystawach, przygotowywanie lekcji przez uczniów na zajęcia j, polskiego, wiedzy o kulturze, zachęcanie do rozwoju czytelnictwa, wymiana	Cały rok szkolny

		książek pomiędzy uczniami, przygotowywanie recenzji, warsztaty i spotkania w bibliotece szkolnej (wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, bibliotekarz)	
	Planowanie kariery zawodowej	warsztaty zawodoznawcze, indywidualne testy predyspozycji zawodowych, (pedagog szkolny, nauczyciel doradztwa zawodowego)	Wrzesień, cały rok szkolny
	Wyrównywanie szans edukacyjnych i wychowawczych.	udział w Targach Edukacyjnych, organizacja efektywnych i ciekawych praktyk w kraju i za granicą "Erazmus +", udział w Dniach Otwartych uczelni wyższych, zapraszanie do szkoły przedstawicieli uczelni (pedagog szkolny, nauczyciele przedmiotów zawodowych, wychowawcy, specjaliści)	
		organizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów z problemami edukacyjnymi, wychowawczymi , przygotowywanie dostosowań dla dzieci z dysfunkcjami, organizacja zajęć wyrównawczych, <i>organizacja pomocy dla uczniów- uchodźców</i> (wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, pedagog specjalny, inni specjaliści)	Cały rok szkolny
		organizacja warsztatów „Efektywne metody uczenia się” zajęcia rozwijające kompetencje edukacyjne (pedagog szkolny)	

		systematyczne informowanie o postępach w nauce rodziców podczas wywiadówek, indywidualnych konsultacji, korespondencji (dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele) zapoznanie z technikami efektywnego uczenia się (pedagog szkolny)	
5. Zapewnienie bezpieczeństwa w szkole	Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami	egzekwowanie przepisów regulujących bezpieczeństwo w szkole, (nauczyciele) lekcje wychowawcze, wf, EDB o tematyce bezpieczeństwa, organizacja próbnej ewakuacji szkoły (odpowiedzialny pracownik szkoły, nauczyciel EDB) systematyczne dyżurowanie nauczyciel na przerwach, monitorowanie zachowań uczniów ze szczególnym uwzględnieniem monitoringu wizyjnego,(dyrektor, nauczyciele, pedagog szkolny)	Cały rok szkolny
	Przeciwdziałanie agresji fizycznej i psychicznej	natychmiastowe reagowanie w sytuacjach kryzysowych, Diagnoza klas pierwszych (ankiety, obserwacja, analiza dokumentacji dostarczonej do szkoły)pedagog szkolny,pedagog specjalny,wychowawcy Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących Organizacja warsztatów integracyjnych dla klas I (pedagog szkolny, wychowawcy) organizacja warsztatów z elementami ART- radzenia	cały rok szkolny, styczeń, wrzesień, marzec wrzesień/ październik wrzesień marzec

	sobie z emocjami, (pedagog szkolny, specjaliści) szkolenie dla Rady Pedagogicznej z zakresu stosowania procedur w sytuacjach kryzysowych, (pedagog szkolny, pedagog specjalny) prelekcje dla rodziców na temat konfliktu pokoleń, (pedagog szkolny, pedagog specjalny) spotkania indywidualne z uczniami z zaburzeniami zachowań, kierowanie do specjalistycznych placówek np. PPP, Poradni Zdrowia Psychicznego, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, (pedagog szkolny, pedagog specjalny) współpraca z Policją, Strażą Miejską, Sądem Opiekuńczo-Rodzinnym analiza dokumentów, opinii, wywiady z rodzicami i uczniami, (pedagog szkolny, wychowawcy) kontakt z instytucjami pomocowymi, (pedagog szkolny, wychowawcy) udział w grupach roboczych „Niebieskie Karty”, sprawowanie pieczy zastępczej itp. (pedagog szkolny) indywidualne rozmowy o charakterze terapeutycznym (dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy),	według potrzeb Cały rok szkolny
	Pomoc uczniom i rodzicom w sytuacjach zagrożonych niedostosowaniem społecznym rozpoznanie sytuacji rodzinnych uczniów, pomoc indywidualna w rozwiązywaniu konkretnych sytuacji kryzysowych, monitorowanie absencji uczniów, organizacja pomocy materialnej dla uczniów pozostających w niedostatku	

		organizacja pomoc stypendialnej, wyprawki szkolne, zapomogi, akcje charytatywne (dyrektor, pedagog szkolny)		
6. Promocja zdrowego stylu życia, profilaktyka uzależnień	Wrażanie do higieny osobistej	Okresowy przegląd higieny - pielęgniarstwa, lekcje wychowawcze, prelekcje(wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciel biologii)	Cały rok szkolny	
	Propagowanie zasad racjonalnego odżywiania profilaktyka zaburzeń odżywiania i łaknienia	Wykłady na temat „Zaburzeń ośrodka pokarmowego”(nauczyciel biologii), okresowe pomiary wagi i bilans(pielęgniarka) Zajęcia o charakterze edukacyjnym na lekcjach (wychowawczych, wf, nauczyciel WDŻ) lekcje wychowawcze promujące zdrowe diety i zbilansowane odżywanie, organizowanie przez młodzież :barów sałatkowy”, przygotowywanie plakatów informacyjnych,(pedagog szkolny, nauczyciele biologii, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów zawodowych) organizacja Festiwalu Zdrowia, przekazywanie niepokojących sygnałów rodzicom, udostępnianie informacji o Ośrodkach leczenia Zaburzeń łaknienia(pedagog szkolny, pedagog specjalny,nauczyciele biologii, wychowawcy)	Listopad/cały rok szkolny	
		Edukacja dotycząca	realizacja programu	Październik/ cały rok szkolny

	najczęstszych chorób okresu młodzieńczego, profilaktyka najczęstszych zaburzeń psychicznych wśród młodzieży,	„Bezpieczna Młodzież” warsztaty, prezentacje multimedialne dotyczące depresji młodzieńczej, samookaleczeń, zachowań suicydalnych, (pedagog szkolny) organizacja szkoleń dla Rady Pedagogicznej, prelekcje i konsultacje indywidualne dla rodziców, współpraca z Ośrodkami leczenia nerwic, Poradnią Zdrowia Psychicznego, terapeutami (pedagog szkolny, specjaliści)	
	Profilaktyka onkologiczna	warsztaty profilaktyczne” Znamie? Znam Je!”, udział w programie „Mam Haka na raka” 'Różowa wstążeczka” ”Wybierz życie -pierwszy krok” (nauczyciel biologii)	Październik/ grudzień/ kwiecień
	Promowanie kultury fizycznej	zachęcanie uczniów do udziału w zawodach, zajęciach dodatkowych, kampaniach promujących ruch, organizacja Biegu po Parku Kościuszki (nauczyciele WF)	Cały rok szkolny
	[Prezentacja postaw alternatywnych wobec negatywnych skutków subkultur i mechanizmów działania sekty,	prelekcje dla uczniów w ramach „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”, krótkie prelekcje dla rodziców i nauczycieli (inspektor BHP, pedagog szkolny)	koniec I semestru/koniec II semestru
	Wdrażanie do prawidłowych nawyków korzystania ze środków masowego przekazu, uświadamianie zagrożeń płynących z cyberprzemocy ze wszystkimi jego odmianami	warsztaty dotyczące bezpieczeństwa w sieci w różnych aspektach życia, szkolenie dla nauczycieli, prelekcja dla rodziców, prezentacje, plakaty, dotyczące cyberprzemocy przygotowywane przez uczniów w ramach festiwalu zdrowia (pedagog szkolny, pedagog	Styczeń/marzec

		specjalny, zaproszeni specjaliści, Policja)	
	Diagnoza zagrożeń związanych z środkami odurzającymi, dopalaczami, lekami Przestrzeganie procedur regulujących postępowanie w sytuacjach kryzysowych Działania wspomagające wychowanie w rodzinie jako skuteczna profilaktyka wszelkich zachowań ryzykownych Prowadzenie działań profilaktyczno - edukacyjno - wychowawczych związanych z	Przygotowanie ankiet diagnozujących, określających czynniki ryzyka i czynniki chroniące, analizujące różne aspekty uzależnień i zachowań ryzykownych, skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli(pedagog szkolny) zapoznanie wszystkich pracowników szkoły z zasadami postępowania w ramach procedur, zaznajomienie rodziców z procedurami, stosowanie ich wobec uczniów w sytuacjach kryzysowych (dyrektor szkoły, wychowawcy, pedagog szkolny, pedagog specjalny) prelekcje podczas wywiadówek dla rodziców, dotyczące mechanizmów uzależnień, środków odurzających ze szczególnym zwróceniem uwagi na dopalacze i leki. Lekcje wychowawcze dotyczące znaczenia więzi rodzinnych w kontekście uzależnień(pedagog szkolny, pedagog specjalny, nauczyciele biologii, wychowawcy) realizacja programu dla młodzieży wraz ze Stacją Sanitarno- Epidemiologiczną „Ars czyli jak dbać o miłość” lekcje wychowawcze o	wrzesień/ styczeń/ czerwiec cały rok szkolny Wrzesień/ styczeń Listopad/styczeń

	przeciwdziałaniem alkoholizmowi i nikotynie	tematyce związanej z mechanizmami uzależnień od alkoholu, wczesnej inicjacji nikotynowej warsztaty asertywności(pedagog szkolny) przygotowanie szkoleń dla Rady Pedagogicznej, prelekcje edukacyjno-wychowawcze dla rodziców (pedagog szkolny, pedagog specjalny) organizacja Międzynarodowego Dnia Rzucania Palenia(nauczyciel biologii, wychowawcy, pedagog szkolny)	Maj Grudzień termin ustala Śl.Centrum Profilaktyki i Psychoterapii/cały rok Cały rok szkolny
	Profilaktyki HIV/AIDS w kontekście uzależnień	organizacja Międzynarodowego Dnia Walki z AIDS(wychowawcy, nauczyciel biologii)	
	Dostarczanie całej społeczności szkolnej informacji na temat mechanizmów uzależnień i skutków zażywania środków odurzających(dopalaczy, narkotyków, leków, alkoholu i innych)	organizacja warsztatów przy Współpracy ze Śl. Centrum Profilaktyki i Psychoterapii „Smak życia”, udział młodzieży w konkursach profilaktycznych, przygotowywanie spotów informacyjnych, prezentacji multimedialnych przez młodzież dla swoich rówieśników dotyczące mitów i prawd na temat środków uzależniających, (pedagog szkolny), dostarczającej informacji o skutkach uzależnień, telefonach i instytucjach pomocowych dla młodzieży i rodziców, zamieszczanie ważnych informacji na stronie internetowej szkoły,	

		udzielanie porad i konsultacji uczniom i rodzicom przez pielęgniarkę szkolną i pedagoga szkolnego(pedagog szkolny, pedagog specjalny, specjaliści)	Cały rok szkolny
7.Wychowanie proekologiczne	Wychowanie uczniów aktywnych ekologicznie, Ukazywanie piękna fauny i flory, Uwrażliwienie na estetykę otoczenia, Promowanie działań ekologicznych w szkole i jej otoczeniu, Zapoznanie z zagrożeniami środowiska naturalnego w życiu ucznia	Tematyka ekologiczna na lekcjach wychowawczych, biologii, geografii, udział w akcjach i konkursach ekologicznych,(nauczyciel geografii, biologii), dbanie o naturę podczas środowisku szkolnym i lokalnym uczniów- segregacja śmieci obchody „Dnia Ziemi” udział w corocznej edycji akcji "Zbieraj baterie i telefony"- kampania Włącz Eco Wyobraźnię, Eko konkurs- pokaz nam jak segregujesz śmieci wycieczki do geosfery (nauczyciel geografii, biologii, wychowawcy, Samorząd Uczniowski)	Cały rok szkolny, kwiecień
8.Współpraca z rodzicami	Uczestniczenie rodziców w podejmowaniu wspólnych decyzji związanych z tworzeniem, zatwierdzaniem ważnych dokumentów szkolnych Zachęcanie rodziców do uczestnictwa w życiu szkolnym i wspólnego rozwiązywania problemów	Umożliwienie rodzicom współtworzenia dokumentów szkolnych zgodnie z wytycznymi MEN, zatwierdzanie dokumentacji przez Radę Rodziców, diagnozowanie oczekiwań wobec działań wychowawczo -profilaktycznych szkoły (dyrektor) wywiadówki, konsultacje indywidualne, uczestniczenie w uroczystościach szkolnych, zaangażowanie w organizację wycieczek, wyjść tematycznych, prowadzenie	Wrzesień/ październik według potrzeb/harmonogram wydarzeń szkolnych

	Włączanie rodziców w edukację prozdrowotną i działania profilaktyczno - wychowawcze	prelekcji dla uczniów, uczestniczenie w lekcjach otwartych(np. prawnicy, lekarze, dziennikarze itp.) (dyrektor, wychowawcy, pedagog szkolny, pedagog specjalny) organizowanie prelekcji, wykładów związanych z ważnymi aspektami rozwoju fizyczno - psychicznego młodzieży, dostarczanie informacji z zakresu profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych, umożliwienie rodzicom dzielenia się swoimi spostrzeżeniami, uwagami na tematy związane z okresem dorastania na wywiadówkach, dostarczanie informacji w postaci ulotek, gazetki pedagoga szkolnego z ważnymi informacjami dotyczącymi instytucji pomocowych (pedagog szkolny, pedagog specjalny wychowawcy)	
--	---	--	--

8. Współpraca z instytucjami wspierającymi działalność szkoły:

- Uczelnie wyższe : Uniwersytet Śląski
Uniwersytet Ekonomiczny,
SWPS
- Instytucje oświatowe : Śląskie Kuratorium Oświaty,
Wydział Edukacji miasta Katowice,
Poradnie Psychologiczno – Pedagogicznej,
Poradnia Rodzinna w Katowicach,
Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii,
- Instytucje porządku publicznego:
Policja, Sądy, Straż Miejska
- Instytucje pomocowe : Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej,
Ośrodek Zarządzania Kryzysowego,
Ośrodki specjalistyczne

9. Sposoby ewaluacji programu

- obserwacje i spostrzeżenia zebrane przez wychowawców klas, dyrektora, pielęgniarkę, pedagoga szkolnego, uczniów i rodziców,
- przygotowanie i analiza ankiet dla uczniów , rodziców i nauczycieli
- analiza dokumentacji dzienników lekcyjnych, dzienników pracy wychowawcy, pedagoga szkolnego
- analiza wyników pracy zespołów szkolnych ; wychowawczych, przedmiotowych
- analiza ewaluacji wewnętrznej
- sprawozdanie semestralne i roczne z realizacji pracy pedagoga szkolnego i Programu Wychowawczo - Profilaktycznego